

"Urburskan", Hamburska (polska) från Sörmland

77

Polska efter "Granlunds-Petter", fiolspelmanen Pehr Ericsson, Granlund, Helgarö, på halvön Fogdön, N.V. om Strängnäs. Han fick 1898 (vid 80 års ålder) besök av upptecknaren K.P. Leffler, men då hade han redan själv tecknat ner flera hundra låtar ur sin repertoar. I norra Sörmland var "hamburska" ett annat namn för "hambopolska", men ändå skiljer det sig lite från dagens "hambo". Hastighetén kan vara ungefär densamma (ca 130 taktslag /minut), men på fiol gör man ett långt uppstråk på "tvåan" i takten, och det har en tendens att komma en aning "för tidigt", alltså lite förlängt på "ettans" bekostnad. Varje taktindel borde väl ha 33,3% av taktens längd, men en senare spelman (Edvard Pettersson) från samma område, hade stor variation på taktslagens längd, men i genomsnitt hade taktslag 1, 2 och 3 31,6%, 35,4%, och 33,0% av taktens längd. På grund av detta bör man på kompinstrument kanske undvika att slå ett ackord på "tvåan", utan bara slå på "ettan" och "trean". Jag har visserligen skrivit ut tre ackord i vissa takter, men det är för veta var i takten ackordväxlingarna sker. I låtens sista takt bör man dock slå ett ackord på "tvåan".

Andrastämman nedan har jag gjort. Smeknamnet "urburskan" syftar nog på att låten ses som "urtypisk" hamburska.

"bis" i andra stämman betyder "repetera dessa två takter" som en "repris i repris".

Allan Westin, Stockholm 2019